

ת"פ 3517/04 - פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נגד שלמה סעידיין

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 3517-04-16 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי ני'
סעידיין

בפני כב' השופט ד"ר עמי קובו, סגן הנשיאה
בעניין: פרקליטות מחוז מרכז - פלילי

המאשימה

נגד

שלמה סעידיין

הנאשם

ב"כ המאשימה: עו"ד ינאי גורני

ב"כ הנאשם: עו"ד נס בן נתן ושני מזור

חבר דין

רקע

1. הנאשם הורשע בהתאם להודאות בעבודות כתוב האישום המתוקן בעבירות כדלקמן:

אישומים ראשוני עד חמישי:

א. **"יחód עיסוק"**, עבירה לפי תקנה 3 ו-52 לפקודת רופאי השנאים [נוסח חדש], התשל"ט-1979 (להלן: "פקודת רופאי השנאים").

ב. **מתן טיפול רפואי בפיזיות או ברשלנות**, עבירה לפי סעיף 338(7) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק").

אישומים שלישי עד עשרים ואחד:

א. **"יחód עיסוק"**, עבירה לפי תקנה 3 ו-52 לפקודת רופאי השנאים.

2. על-פי המתואר בעבודות כתוב האישום המתוקן, הנאשם הנה טכנאי שניים בהסמכתו, ואין לו רישיון לעסוק ברפואת שניים. החל מיום 12.3.09 ועד ליום 12.3.14 טיפול הנאשם ב- 21 מטופלים שונים וביצע במספר רב של הזדמנויות טיפול שניים שונים, תמורה תשולם, תוך שגרם לחקלם נזקים קשים.

3. הצדדים הגיעו להסדר טיעון, במסגרת הנאשם הודה והורשע בכתב האישום המתוקן. הצדדים עתרו במשפטף לעונש של 5 חודשים מאסר בפועל שיכול וירוצו בעבודות שירות, מאסר על תנאי ופיקצי למתلونנים שגובהו יקבע לפי שיקול דעת בית המשפט.

ראיות לעונש

עמוד 1

© verdicts.co.il - כל הזכויות שמורות לאתר פסקין פליליים

- .4 עדותה של הגברת מרים חוגג, עדת תביעה מס' 4 - העידה על הנזק שנגרם לשניה, על הוליות של תיקון הנזקים וכן על הפיצוי שקיבלה מהנאשם, אשר לטענתה אינו מכסה את הנזקים שנגרמו לה.
- .5 **ת/1-** תצהיר נפגעת העבירה מרים חוגג, בו מסרה כי בעקבות הטיפול נגרמו לה נזקים נפשיים ופיזיים. בעקבות מעשי של הנאשם נותרה במשך 4 שנים ללא שינוי בפיה, נגרמו לה הפסדי ימי עבודה. בעקבות הנזקים שנגרמו לה בפה, פנתה לקליניקה אחרת ושילמה 100,000 ש"ח על טיפולים ניתוחים.
- .6 **ג/1-** טבלת תשלום פיצויים, שבה מופיעים כל המטופלים, הסכם ששילמו עבור הטיפול, הפיצוי שקיבלו מהנאשם, ככל שקיבלו, והערות נוספות על הקשר בין הצדדים.
- .7 **ג/2-** תביעה של עדת תביעה מס' 4, אשר נמחקה לאחר שקיבלה את הפיצויים מהנאשם.
- .8 **ג/3-** פרסומים שליליים על הנאשם במקומות.

טייעוני הצדדים

- .9 לטענת ב"כ המאשימה, עו"ד לירן מנן, הנאשם ליד 1968, נעדר עבר פלילי, הודה במסגרת הסדרטייעון בכתב האישום המתוקן והצדדים עותרים במשותף לעונש של 5 חודשים עבודות שירות. הענישה המוסכמת עולה בקנה אחד עם הענישה הנוגנת בעבירות מסווג זה ומשכך מתבקש בית המשפט לאמץ את ההסדר. באשר לפיצויים, הנאשם החל לפצחות חלק מנפגעי העבירה עוד בשלבים המוקדמים. חלק מנפגעי העבירה קיבלו פיצויים, בין היתר, בכך להשיב את המצב מבחינה בריאותית למצב תקין. בנוסף לכך, כל נפגעי העבירה הם מטופלים שבוצעו בהם מעשים שלא בהסכםם, גם אם לא הציבו על נזק קוונקרטי. הנפגעים יכולים להיות מפוזים גם בהליך אזרחי וגם בהליך הפלילי. לפיכך עתרה ב"כ המאשימה להשת על הנאשם 5 חודשים מאסר שירות בעבודות שירות וכן פיצוי לטובת המתלוננים על פי הנזק שנגרם להם.

- .10 לטענת ב"כ הנאשם, עו"ד נס בן נתן ושני מורן, הנאשם לא התזהה לרופא. המתלוננים ידעו כי הוא אינו רופא, אלא טכנא שיניים. בנוסף לנאשם, נכח רופא בклיניקה וחילק מהטיפולים נעשו על ידי הרופא. הנאשם חרג וביצע דברים שאסור לו לעשות. יש בתיק 21 מטלוננים, לחילקם נגרם נזק ואלו פוצו באופן מלא לשבעות רצונם בהליכים אזרחיים, למעט המטלוננט בתאושום 21, עמה מתנהלים הליכים אזרחיים מתקדמים. לחילק השני של המתלוננים (באישומים 3, 20-7) לא נגרם נזק, לא על ידי כתב האישום ולא על ידי דבריהם ولكن אין מקום לפצחותם. פיצוי בהליך הפלילי הוא סמלי בלבד, והמקום לדבר ש היה טראומתי עבורו. הנאשם היה דמות די ידועה בעירו ולאחר המקרה סבל מפרנסומים במקומות ומחפשות. נגד הרופא שעבד עמו במקום לא הוגש כתב אישום. היום הנאשם עזב את המקום, משכיר את הקליניקה לרופאים. לנאים שלושה ילדים, והוא לא יכול לעבוד כישמו הטוב נפגע בצורה קשה וכן מבקש להתחשב בפן הכלכלי. לפיכך, עתר ב"כ הנאשם לכבד את הסדר הטיעון, להימנע מהטלת פיצויים לטובת המתלוננים אשר לא נזקקו ולטובת אלו שכבר פוצו בהליך האזרחי, ובענינה של המטלוננט היחידה שטרם פוצחה לקבוע פיצוי סמלי.

11. הצדדים הגיעו להסדר טיעון, לפיו על הנאשם יושת עונש מאסר בן 5 חודשים לריצוי בעבודות שירות לצד מאסר על תנאי ופיזיים. עם זאת, נחלקו ביניהם באשר לגובה הפיזי וכן בשאלת מי מהמתלוננים יש להעניק פיזי וזאת נוכח העובדה שחלק מהמתלוננים כבר פוצץ במסגרת הליכים אזרחיים וחלק מהמתלוננים כלל לא טענו כי נגרם להם נזק.

12. היהות שהעבירות בתיק זה הן חלק מאותה מסכת עברינית הרו שיש לראותן **כאיורו אחד**. **הערן החברתי** שנפגע הינו האוטונומיה של הפרט, מידת הפגיעה בו הנה ברף משמעות. הנאשם טיפול במקרים אשר באו לקלט טיפול שניים כאשר הוא אינו מושחה לכך ואין מוסמך לבצע את הפעולות שביצעו בהם. בחלק מהמקרים הטיפול הרפואי בוצע בדרך רשלנית שיש בה כדי לגרום חבלה (אישומים 5-1). כתוצאה לכך גרם לחלק מהם נזקים. במקרים מסווג זה הוטלו עונשים הנעים החל מצו של"צ ועד למספר חודשי מאסר בפועל (ראה ת"פ (עכו) 20653-01-12 **מדינת ישראל נ' מתתיה** (31.12.13); בת"פ 09-09-2014 **מדינת ישראל נ' פרי** (11.4.10); ת"פ (עכו) 1561-08-04 **מדינת ישראל נ' גאי ריאן** (8.3.11); ת"פ 13-05-44252 **מדינת ישראל נ' הלו** (17.9.14);ת"פ (רשל"צ) 10-02-2013 **מדינת ישראל נ' אברהם** (8.3.12)). לפיקח מתחם העונש ההולם הינו החל ממספר חודשים מאסר בעבודות שירות ועד לשנת מאסר בפועל.

13. סבורני כי הסדר הטיעון אליו הגיעו הצדדים ראו ועומד בתחום העונש ההולם ומכך יש לכבדו.

סוגיות הפיזיים

14. המחלוקת המרכזית בין הצדדים נגעה לסוגיות הפיזיים. בהקשר זה מתעוררת השאלה האם ניתן לקבוע פיזי בהליך פלילי עבור מתלוננים שלא הצביעו על נזק מוחשי. סבורני כי התשובה לשאלת זו היא חיובית. בנוסף לכך, מתעוררת השאלה האם ניתן לפסק פיזי למתלוננים אשר כבר זכו לקבל פיזי מהנאשם בהליך אזרחי. סבורני כי התשובה לשאלת זו אינה, ככל, שלילית.

15. סעיף 77 לחוק העונשין קובע את סמכות בית-המשפט בהליך פלילי לפסק פיזיים לנפגעי העבירה, כדלקמן:

"(א) הורשע אדם, רשאי בית המשפט לחיבתו, בשל כל אחת מן העבירות שההורשע בהן, לשלם לאדם שניזוק על ידי העבירה סכום שלא יעלה על 258,000 שקלים חדשים לפחות הנזק או הסבל שנגרם לו."

(ב) קביעת הפיזיים לפי סעיף זה תהא לפי ערך הנזק או הסבל שנגרמו, ביום ביצוע העבירה או ביום מתן החלטה על הפיזיים, הכל לפי הגדול יותר.

(ג) לעניין גביה, דין פיזיים לפי סעיף זה כדין קנס; סכום ששולם או נגבה על חשבון קנס שיש בצדו חובת פיזיים, יזקף תחילתה על חשבון הפיזיים.

(ד) הורה בית משפט כי פיזי שהנאשם חויב בו לפי סעיף זה ישולם לשיעורין, והנאשם לא שילם את אחד התשלומים במועדו, תעמוד יתרת החוב לפירעון מיד".

16. בתי המשפט דנו רבות בשאלת האם סעיף 77 לחוק העונשין הינו הוראת חוק שטיבה עונשי או אזרחי. בית המשפט העליון אימץ את הגישה לפיה הליך הפיזי למתלון לפי סעיף 77 לחוק העונשין הינו הליך בעל מאפיינים אזרחיים בעיקרו, ואולם עניין לנו בהוראת חוק מורכבת, המשלבת מאפיינים

ازרחים יחד עם מאפיינים עונשיים, תכליות אזרחיות יחד עם תכליות מן התחום הפלילי.

17. בע"פ 6452/09 **علي נ' מדינת ישראל** (22.7.10) קבע בית-המשפט העליון (כב' השופט י' דנציגר) את הדברים הבאים:

"... כבר נקבע כי ההחלטה שונפסק מכוח סעיף 77 לחוק העונשין אינו בבחינת עונש נוסף מוטל על הנאשם בגין ביצוע העבירה, אלא בבחינת פיצוי לנפגע העבירה... ההחלטה האמור הינו בעל רכיב אזרחי דומיננטי אך הוא מושפע מסביבתו הפלילית ומהנורמות המאפיינות אותה, ולפיכך הוא בעל מספר תכליות שונות, ביניהן: מתן סعد מיידי לנפגע העבירה, מבלי שייאlez להמתין לסיום ההליכים האזרחיים בעניינו ולעתים אף יחסן ממנו, אם יסתפק בסכום הכספי, המפגש המוחודש עם העברי שפגע בו במסגרת הליכים אזרחיים; הכרה חברתית בסבלו של הנפגע; העלאת מעמדו של קורבן העבירה בהליך הפלילי, חלק מהמגמה לשלו בהליך הפלילי ולהכיר בזכותו של במסגרת הליך זה ואף יסוד של היתירות לעברי עצמו, שחויבו בכספי לטובת הנפגע עשוי לתרום לשיקומו... בהליך הפלילי נמנע בית המשפט מהחולת הכללים הנהוגים בהליך האזרחי לעניין הוכחתו של נזק והדבר נתון לשיקול דעתה של הערכאה הדינונית".

18. כך גם נקבע על-ידי כב' הנשיאה ד' בינוי בע"פ 9727/05 **פלוני נ' מדינת ישראל**, פ"ד סב(2) 802 (פסקה 13):

"על כן, מتابקשת המסקנה כי עניין לנו בהוראת חוק מורכבת, המשלבת מאפיינים אזרחיים יחד עם מאפיינים עונשיים, תכליות אזרחיות יחד עם תכליות מן התחום הפלילי. מורכבות זו אינה מאפשרת לקבוע באופן חד ומוחלט כי מדובר בהוראה "אזרחית" מובהקת, המעוגנת כולה בדיון האזרחי, וכי הכללים החלים עליה נגזרים מתוך דיני המ倪ון בלבד. הרכיב האזרחי הוא ללא ספק הרכיב הדומיננטי באופיים של הכספיים לטובת נפגע עבירה, אך אין להתעלם מכך שבאופן טבעי, הכספי הקבוע בסעיף 77 לחוק מושפע גם מסביבתו הפלילתית, ודבקות בו נורמות ותכליות מן התחום הפלילי (ראו פרשנות אסף, בעמ' 465). כך, למשל, יש בחיויבו של הנאשם בכספי הנפגע יסוד של היתירות לנאשם העשי לתרום לשיקומו, וכן יש בכך ממש שילוב נפגע העבירה כמשתתף בהליך הפלילי, מתוך ראייה כי הטבת נזקו הינה חלק חשוב בתחום הענישה ובה幡מת נורמות ההתנהגות הראויות".

עוד נקבע בעניין פלוני לעיל (פסקה 21) כי הכספי בהליך הפלילי אינו מחיב הליך של הוכחת נזק, כדלקמן:
"הכספי לפי סעיף 77 לחוק הינו פיצוי המותאם להליך הפלילי שבמסגרתו הוא ניתן; מדובר בכספי שאינו מחיב הליך של הוכחת נזק, אשר נפסק בהתאם להתרשנותו והערכתו של בית המשפט, בדרך כלל על-פי נתונים המובאים לפניו שלא על דרך ההוכחה המקובלת בהליך האזרחי".

וראו גם לעניין זה ראו תפ"ח 13-08-39888 **מדינת ישראל נ' דמיראהן** (6.3.15) שם נקבע כי בפסקת פיצויי לקורבן העבירה במסגרת ההליך הפלילי, אין צורך בהוכחת נזק.

19. לפיכך, יש מקום לפסק דין פיצויי למתלוננים לפי סעיף 77 גם ללא שהוכח נזק ממש, וזאת תוך שימוש דגש על הפני הפלילי של הכספי. במקרים שלא הוכח נזק ממש, תכליות של הכספי הינה הכרה חברתית בסבלו של הנפגע, העלאת מעמדו של נפגע העבירה בהליך הפלילי חלק מהמגמה לשלו בהליך הפלילי ולהכיר בזכותו, ואף יסוד של היתירות ושיקום לנאשם עצמו, כאשר הטבת נזקו של הקורבן מהוות חלק חשוב בתחום הענישה. במקרה דנן, באופן ספציפי, תכליות של הכספי, הינה אף לפצות את המתלוננים בגין הפגיעה באוטונומיה שלהם, עקב הטיפול אשר ניתן להם על-ידי מי שלא הוסמך

לכן.

עם זאת, לעניין שיעור הפיצוי, כל אימת שלא הוכח נזק ממשי, הרי ששיעור הפיצוי צריך להיות מותן, מתוך התחשבות בcourt שהפיצוי מגלם את הערכיהם האמורים לעיל בלבד, ואין בו משום הטבת נזק קונקרטי.

20. באשר לשאלת האם ניתן **לפסוק פיצויים** במסגרת **ההליך הפלילי** לאחר שכבר שולם פיצוי**ם** ב**במישור האזרחי**, כאמור לעיל, סבורני כי התשובה לשאלת זו היא שלילית.

ככל, אין מקום לפסוק כפל פיצויי בהליך הפלילי ובಹליך האזרחי. במקרים שבהם ההליך הפלילי מקדים בזמן את ההליך האזרחי, אז על-פי רוב בהליך האזרחי בית המשפט מנכח מסכום הפיצוי את הסכום ששולם בעקבות ההליך הפלילי, וזאת כדי להימנע מכפל פיצוי. בסופו של יום, הפיצויים בהליך הפלילי הם מעין פיצויים מוקדם ללא הוכחת הנזק על חשבון הפיצויים שיבואו בהליך האזרחי (ראו רע"פ 2976/01 **אסף נ' מדינת ישראל** (5.2.02); ת"א (י-ם) 1751/96 **גורוס נ' פז-גנ** (26.5.02); ת"פ (י-ם) 3034/91 **מ"י נ' פז-גנ** 1421/99 **שמחה נ' פז-גנ** (21.5.01); ת"פ (נצרת) 316/99 **מדינת ישראל נ' זהבי** (20.6.00)).

22. הנחת היסוד של פיצוי נפגע העבירה לפי סעיף 77 לחוק העונשין הנה מתן אפשרות לנפגע העבירה לקבל פיצויים במסגרת ההליך הפלילי, מבליל שייאlez לטrhoch בהגשתה של תביעה אזרחים. לכן, במקרים שבהם ההליך האזרחי הקדים בזמן את ההליך הפלילי, ושולם סכום הפיצוי האזרחי במלואו, אין עוד הצדקה להורות על פיצויי נוספים בהליך הפלילי (ראו ת"פ (ח') 2561/07 **מדינת ישראל נ' אבו רוקון** (19.9.09)). אכן, קיימים מקרים שבהם נפסק פיצויי בהליך אזרחי, אשר טרם שולם, ואז יש הצדקה לפסיקת פיצויים בהליך הפלילי, באופן חופף לפיצוי שנפסק בהליך האזרחי, באופן אשר יכול על נפגעי העבירה את הליך הגביה, ובלבד שלא תהיה גביה כפולה ומצטברת (ראו תפ"ח (מח' מרכז-לוד) 10-06-34352 **מדינת ישראל נ' חבמי** (14.1.14))). ואולם, במקרה שבו הפיצוי בהליך האזרחי שולם זה מכבר, אין עוד הצדקה לפסיקת פיצויי נוספים בהליך הפלילי. הוא הדין במקרה שבו הנאשם ונפגע העבירה הגיעו ביניהם להסדר פשרה מחוץ לocketiy בית-המשפט, ושולם פיצוי, תוך שהנפגע מאשר כי אין לו תביעות נוספות נגד הנאשם.

23. במקרה דנן, לחلك מן המתלונים (אישומים 1, 5-4), כבר שולמו הפיצויים בהליכים האזרחיים עבור לגדרת הדין בהליך הפלילי, וחלק מן מהמתלונים הגיעו להסכמות מחוץ לocketiy בית-המשפט עם הנאשם וחתמו על מסמכים בדבר העדר תביעות נוספות כלפי הנאשם (אישומים 17 ו-19). סבורני כי בנסיבות אלה, פסיקת פיצויי נוספים לפי סעיף 77 לחוק העונשין תהווה כפל פיצוי. משדן בית משפט בהליך אזרחי בנזקים שנגרמו למatoi נסכים ופסק להם פיצויים, או שהצדדים הגיעו להסדר פשרה מחוץ לocketiy בית-המשפט, וסכום הפיצויים שולם במלואו, חזקה כי המתלונים פוטו על מכלול הנזקים שנגרמו להם, ממשוני ושהאינם ממשוני, ואין מקום לפיצוי כפול.

24. בכל הנוגע למתלונת באישום השני, אשר הגישה אף הצהרת נפגע, והעידה בבית-המשפט כי נגרם לה נזק שהינו גבוה באופן מרשים מזה שהוסכם במסגרת האזרחים, סבורני כי לא ניתן לקבל את טענותה במסגרת הליך זה. המתלונת פתחה בהליך אזרחי נגד הנאשם בבית-משפט לתביעות קטנות, ובסופו של דבר הגיעו עמו להסכם פשרה, ולביקורתה התביעה נמחקה. המתלונת חתמה על מסמך אשר מצין כי קיבלה מהמעיטים סך של 30,000 ₪, ואין לה שום תביעות או טענות נוספות נגדו. בנסיבות אלה, אין ביכולתי בהליך שבפני, לקבל את טענותיה ולפסוק לה פיצוי מעבר לכך.

לפיכך, אני מכבד את הסדר הטיעון אליו הגיעו הצדדים. באשר לרכיב ההחלטה אני קובע כי המטלוננים אשר לא פוצו במסגרת הליך אזרחי יפוצו במסגרת גזר דין זה בלבד כהוכחת נזק קונקרטי, ואילו המטלוננים אשר כבר פוצו במסגרת הליכים אזרחיים לא יפוצו במסגרת הליך זה. באשר למטלוננות באישום מס' 21, אשר הتبיעה האזרחות בעניינה טרם הستימה, סבורני כי יש לפסקoun בעניינה פיצוי זהה למטלוננים האחרים, ואין הצדק להפסק פיצוי גובה יותר, כאשר את יתרת סכום ההחלטה פיצוי תחול לקבל בהליך האזרחי.

סוף דבר

.26. אשר על-כן, הנני גוזר על הנאים את העונשים הבאים:

א. **5 חודשים מאסר בפועל אשר יוציאו בעבודות שירות.** עבודות השירות תבוצענה בהתאם להמלצת הממונה. תחילת עבודות השירות ביום 1.3.17.

ב. 6 חודשים מאסר על תנאי, לבלי עבור הנאים במשך שלוש שנים מהיום על עבירה שבאה הורשע.

ג. **פיצוי בסך 37,500 ₪**, אשר יחולק שווה בשווה בין המטלוננים באישום מס' 3, וכן באישום 6 עד 16, 18, ו- 20-21 (סה"כ 2,500 ₪ לכל מטלון). ההחלטה יופקד במצירות בית המשפט בשלושה חלקים שווים, בתאריכים 1.6.17, 1.9.17 ו-1.11.17, ומהציתו יועבר למטלוננים על פי פרטיהם שתמסור המאשימה.

מצירות בית המשפט תמציא העתק גזר דין לממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור לבית-המשפט המחויז תוך 45 ימים.

ניתן היום, י"ד בטבת תשע"ז, 12 ינואר 2017, בנסיבות הצדדים.